

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Kultūros ir švietimo komitetas

2005/2167(INI)

24.1.2006

NUOMONĖ

Kultūros ir švietimo komiteto

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl Europos informacinės visuomenės kūrimo siekiant skatinti augimą ir užimtumą
(2005/2167(INI))

Nuomonės referentas: Giulietto Chiesa

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Kultūros ir švietimo komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, kad šiuo metu žiniasklaida dėl ypatingos technologinės pažangos, kuri ją visiškai pakeitė, gali svariai veikti žmonių mintis ir elgesį ir todėl ji tapo neatskiriama kiekvienos šalies demokratinio gyvenimo dalimi; ragina Komisiją laikytis šių pagrindinių audiovizualinio modelio vertybių savo i2010 iniciatyvoje ir užtikrinti, kad būtų deramai atsižvelgta į garso ir vaizdo žiniasklaidos – ir ekonominio, ir kultūrinio turto – specifinę įtaką kultūrų įvairovei;
2. pabrėžia, kad i2010 programa bus lemiama pereinant į naują informacinės visuomenės kūrimo etapą, kuriame bus siekiama, kad kiekvienas taptų šios visuomenės dalyviu, suteikiant reikalingas technologijas ir žinias, taip pat vartotoju, pasitelkiant interaktyvumo ir tinklų teikiamų naujų socialumo formų praktiką, ir galiausiai – kritišku, mąstančiu piliečiu;
3. primena skaitmeninės konvergencijos svarbą ir pritaria, kad būtų šalinamos kliūtys, trukdančios įgyvendinti valstybių narių ekonominę, socialinę ir kultūrinę plėtrą, – toks tikslas buvo nustatytas Pasaulio viršūnių susitikime informacinės visuomenės klausimais (Tuniso įsipareigojimas, 2005 m. lapkričio 18 d.);
4. mano, kad prieš priimant kitus pasiūlymus būtina tiksliai apibrėžti tokias Komisijos vartojamas sąvokas: informacinės visuomenės paslaugos, žiniasklaida, žiniasklaidos paslaugos ir audiovizualinės paslaugos;
5. pažymi, kad informacinės visuomenės susikūrimo išvakarėse randasi naujų informacijos ir komunikacijos sričių veikėjų atsakomybės formų ir naujų galimybių piliečiams, ypač labiausiai pažeidžiamiems asmenims (pagyvenusiems žmonėms, neįgaliesiems, vienišiesiems, turintiems socialinių problemų ir t. t.), įgyvendinti savo teises, kurios padeda užtikrinti, kad jie visiškai pasinaudotų informacijos ir komunikacijos technologijų tobulinimo teikiama nauda;
6. pažymi, kad, vykstant dabartinėms diskusijoms dėl Europos Sąjungos ateities, reikia, kad institucinės diskusijos sustiprintų ir tiksliau apibrėžtų Europos institucinį modelį, taip pat kad tiek visos institucijos kartu, tiek Europos Komisija savo veiksmais aiškiai įrodytų, jog rūpinasi įvairiapusėmis piliečių demokratijos problemomis;
7. siūlo, kad, siekiant gero valdymo ir norint visiems europiečiams užtikrinti pilietybės integralumą informacinėje visuomenėje, Europos viešojo administravimo įstaigos palaipsniui priimtų Elektroninių teisių chartiją, kaip bendrą principų ir gairių sistemą, numatančią galimybę visiems piliečiams naudotis šiomis teisėmis; siūlo, kad šie principai būtų realizuoti veiksmuose ir taikomosiose programose nacionaliniu ir regioniniu lygiu, siekiant sukurti konkurencingą ir kompetentingą skaitmeninės eros visuomenę ir užtikrinti socialinę ir teritorinę sanglaudą;
8. kadangi perėjimas nuo analoginių prie skaitmeninių technologijų didina sklaidos priemonių pajėgumus, jis turi būti atliktas suderinus politikos sritis ir pritaikius teisės

aktus, siekiant išvengti suvienodėjimo, galinčio atsirasti dėl žiniasklaidos priemonių sutelkimo;

9. pažymi, kad prieiga prie skaidrios, daugialypės ir išsamios informacijos, taip pat aukšta kokybė paslaugų, teikiamų patikimomis sąlygomis naudojant bet kokią atvira ir interaktyviais standartais pagrįstą telekomunikacijų paslaugą ar platformą – pradedant internetu ir baigiant mobiliaisiais telefonais, yra viena iš pagrindinių aktyvių informacinės visuomenės piliečių teisių, kurią reikia įtraukti į Elektroninių teisių chartiją;
10. tvirtina, kad chartijoje taip pat turi būti numatytos teisės piliečiams išmanyti administracijos įstaigų veiklą, bendrauti su jomis, lygiateisiškai dalyvauti priimant sprendimus, taip pat dalyvauti politiniuose procesuose; mano, kad racionalizavimas, atnaujinimas, skaidrumas ir prieiga prie viešųjų paslaugų yra esminės aktyvaus pilietiškumo vystymosi sąlygos;
11. pabrėžia techninių sąlygų svarbą užtikrinant nediskriminuojančią prieigą prie informacinei visuomenei skirtos informacijos ir siekiant išvengti skaitmeninės takoskyros Europos Sąjungos viduje; dar kartą pabrėžia, kad reikalingos atviros ir tarpusavyje derančios normos, ypač investicijų skatinimo agentūrų veikloje, kaip numatyta 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) 18 straipsnyje;
12. reikalauja, kad Komisija ir valstybės narės dalyvautų siekiant užtikrinti, kad technologijos būtų prieinamesnės piliečiams ir atitiktų moralinius visuomenės reikalavimus;
13. pabrėžia, kad labai svarbu visiems užtikrinti vienodą galimybę gauti reikiamą išsilavinimą ir žinių, kaip naudotis žiniasklaidos priemonėmis, ypač elektroninėmis, kurios perteikia vaizdus, ir naujomis interaktyviosiomis bei skaitmeninėmis priemonėmis, siekiant išvengti naujų socialinės ir kultūrinės atskirties formų, ir mano, kad vienoda prieiga prie laisvai pasiekiamo žiniasklaidos pasaulio, prie įvairaus turinio informacijos yra viena iš pagrindinių Europos piliečių teisių; todėl pabrėžia visuomeninio radijo programų vaidmenį socialinei sanglaudai, demokratiškoms diskusijoms bei pliuralizmui Europoje ir reikalauja, kad ir ateityje šios misijos būtų užtikrintai vykdomos;
14. pabrėžia, kad kultūriškai ir kalbiškai diferencijuota informacija skatina naujas galimybes, kuria naujas darbo vietas, pradedant idėjomis ir baigiant jų realizavimu visų 25 valstybių narių teritorijoje; tai turi būti deramai reglamentuota, užtikrinant ekonominę ir teisinę apsaugą;
15. pabrėžia didžiulę specialiojo parengimo informacijos ir komunikacijos technologijų (IKT) srityje svarbą tiek jaunimo (vidurinėse), tiek suaugusiųjų mokyklose, ir ypač moterims, taikant visą gyvenimą trunkantį mokymąsi, siekiant geresnio informavimo ir gebėjimo naudotis šiuolaikiškais priemonėmis profesiniu ir socialiniu lygiais;
16. mano, kad, kaip numatyta Europos Tarybos rekomendacijoje Nr. 1466(2000), mokant naudotis žiniasklaidos priemonėmis, piliečiams **nuo jauniausio amžiaus** reikia suteikti būtinas **technines ir kitas** priemones, kad piliečiai galėtų kritiškai priimti informaciją ir pasinaudoti nuolat didėjančiais informacijos ir pranešimų srautais; taip pat mano, kad taip išmokę naudotis žiniasklaidos priemonėmis piliečiai gebės kurti aiškius ir tikslus pranešimus bei pasirinkti jiems tinkamiausias žiniasklaidos priemones ir taip visiškai

naudosis savo informacijos ir išraiškos laisvėmis;

17. mano, kad viešosios paslaugos informacinėje visuomenėje turi atitikti vis sudėtingesnius pavienių vartotojų ir jų grupių poreikius, todėl jos turi būti grindžiamos atitinkama aprūpinimo sektoriaus reakcija į šiuos poreikius, siekiant kurti efektyvias ir specialiai pritaikytas paslaugas;
18. mano, kad i2010 programos įgyvendinimą turi lydėti ekonominių, kultūrinių ir socialinių perėjimo į informacinę visuomenę pokyčių analizė; mano, kad į tai turi būti atsižvelgiama Europos mokslinių tyrimų programose (Mokslinių tyrimų ir plėtros pagrindų programa (PCRD), Tarptautinio bendradarbiavimo programa (PIC));
19. džiaugiasi, kad svarstymų laikotarpis suteikė Europos institucijoms galimybę teisėkūros procese atsižvelgti į įvairiapuses piliečių problemas ir tai atspindėti savo politikos srityse;
20. pabrėžia, kaip svarbu sukurti reikiamas sąlygas mažoms ir vidutinėms įmonėms, kurios yra Europos ekonomikos atrama, siekiant suteikti joms galimybę išnaudoti visą savo inovacijų ir kūrybingumo potencialą;
21. ragina Komisiją pasitelkti savo tyrimų išteklius ir įvertinti informacinės visuomenės poveikį Europos visuomenei ir kultūrai;
22. reikalauja, kad šiame sanglaudos, mobilumo ir interaktyvumo amžiuje priimant bet kokius politinius Europos Sąjungos sprendimus – tiek reglamentuojant naujųjų žiniasklaidos priemonių paslaugas ir informacijos turinį, tiek infrastruktūros priemones ar konkurencijos teisę ir valstybės paramą – būtų visiškai atsižvelgiama į Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartiją ir į 2005 m. UNESCO konvenciją dėl kultūrinio turinio ir meninės raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo, kurioje ne tik nustatomi valstybių narių įsipareigojimai saugoti kultūrų įvairovę ir ją skatinti, tačiau ir nurodomas dvejopas vaizdo ir garso žiniasklaidos priemonių pobūdis – kaip ekonominių ir kultūrinių vertybių; primena, kad informacinė visuomenė ir tinkamai tvarkomas IKT gali ypač pasitarnauti stiprinant ir saugant kultūrų ir kalbų įvairovę;
23. pažymi, kad tinkamas IKT ir informacinės visuomenės valdymas gali padėti sumažinti socialinius skirtumus ir skaitmeninę takoskyrą socialinės ir teritorinės sanglaudos naudai;
24. primena, kad interpretuodama ir taikydama standartus, susijusius su elektroninės žiniasklaidos infrastruktūra, Komisija privalo užtikrinti ir skatinti žiniasklaidos pliuralizmą;
25. atkreipia dėmesį į savo pakartotinį prašymą Komisijai parengti Žaliąją knygą dėl žiniasklaidos priemonių nuosavybės telkimo ir dėl informavimo laisvės bei pliuralizmo principų, kurie šiuo metu, rinkai patiriant esminius pertvarkymus, yra pagrindinių diskusijų objektas; apgailestauja, kad šio aspekto neaptariama i2010 darbo grupės veiksmų plane.
26. reikalauja, kad Komisija parengtų su interneto naudojimu susijusius teisės aktus, nes internetas yra pagrindinis informacija pagrįstos ekonomikos variklis;
27. džiaugiasi Komisijos pasiūlymu sukurti patikimos informacinės visuomenės strategiją

2006 metais, siekiant išsklaidyti nepasitikėjimą interneto paslaugomis ne tik tarp investuotojų, bet ir tarp vartotojų – tiek dėl sukčiavimo (perkant), neteisėtos ir žalingos informacijos (nepilnamečių, žmogaus orumo ir privataus gyvenimo apsauga), tiek dėl technologijų gedimo (siekiant efektyvaus ir veiksmingo IKT naudojimo);

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Europos informacinės visuomenės kūrimas siekiant skatinti augimą ir užimtumą
Procedūros numeris	2005/2167(INI)
Atsakingas komitetas	ITRE
Nuomonę teikiantis komitetas Paskelbimo per plenarinį posėdį data	CULT 29.09.2005
Glaudesnis bendradarbiavimas	Nėra
Nuomonės referentas(-ė) Paskyrimo data	Giulietto Chiesa 11.07.2005
Svarstymas komitete	23.11.2005
Priėmimo data	23.1.2005
Galutinio balsavimo rezultatai	Už: 24 Prieš: 0 Susilaikė: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Christopher Beazley, Ivo Belet, Giovanni Berlinguer, Guy Bono, Marie-Hélène Descamps, Jolanta Dičkutė, Milan Gaľa, Claire Gibault, Vasco Graça Moura, Luis Herrero-Tejedor, Bernat Joan i Marí, Manolis Mavrommatis, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Christa Prets, Matteo Salvini, Pál Schmitt, Nikolaos Sifunakis, Hannu Takkula, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Emine Bozkurt, Alejandro Cercas, Erna Hennicot-Schoepges, Catherine Trautmann, Jaroslav Zvěřina
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (178 straipsnio 2 dalis)	